

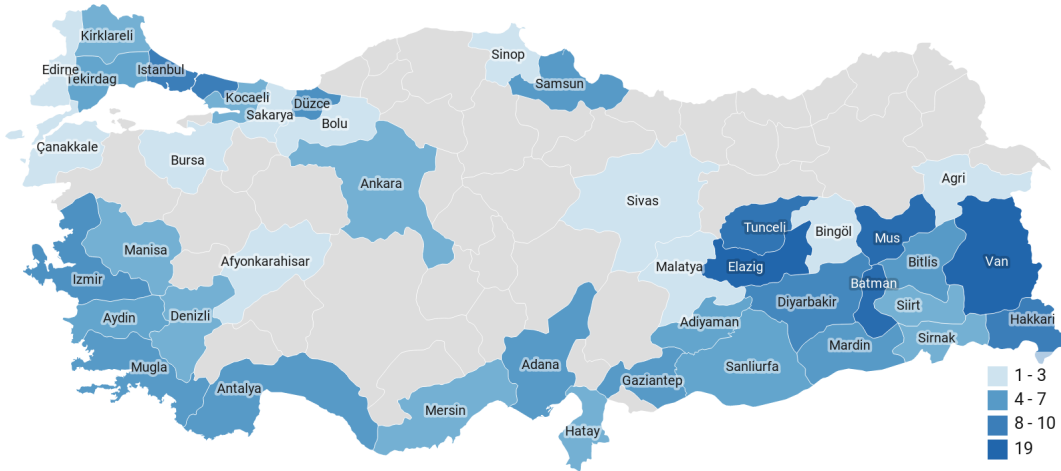

Mayıs – Ağustos 2020 arasındaki 4 ayda Türkiye’de en az 190 barışçıl toplantı ve gösteriye müdahale edilmiş, müdahaleler neticesinde en az 669 kişi gözaltına alınmıştır. Elde edilen verilere göre en fazla müdahalenin gerçekleştiği şehirler arasında; 48 müdahale ile İstanbul, 41 ile Ankara ve 16 tane ile Hatay yer almaktadır.

Bu süre zarfında toplantı ve gösteri hakkının kullanımı valilik ve kaymakamlıklar tarafından 41 ilde 105’i genel, 49’u spesifik kapsamlı olmak üzere toplam 154 mülki idare kararı ile kısıtlanmıştır. 2020’nin Mayıs, Haziran, Temmuz ve Ağustos aylarında en fazla mülki idare kararı 19 karar ile Elazığ’da, 10 ile Van’da 9 tane ile Muş ve Batman’dadır.

Resim: [DİSK](#)

Mülki İdarenin Sınırlama ve Yasaklama Kararları

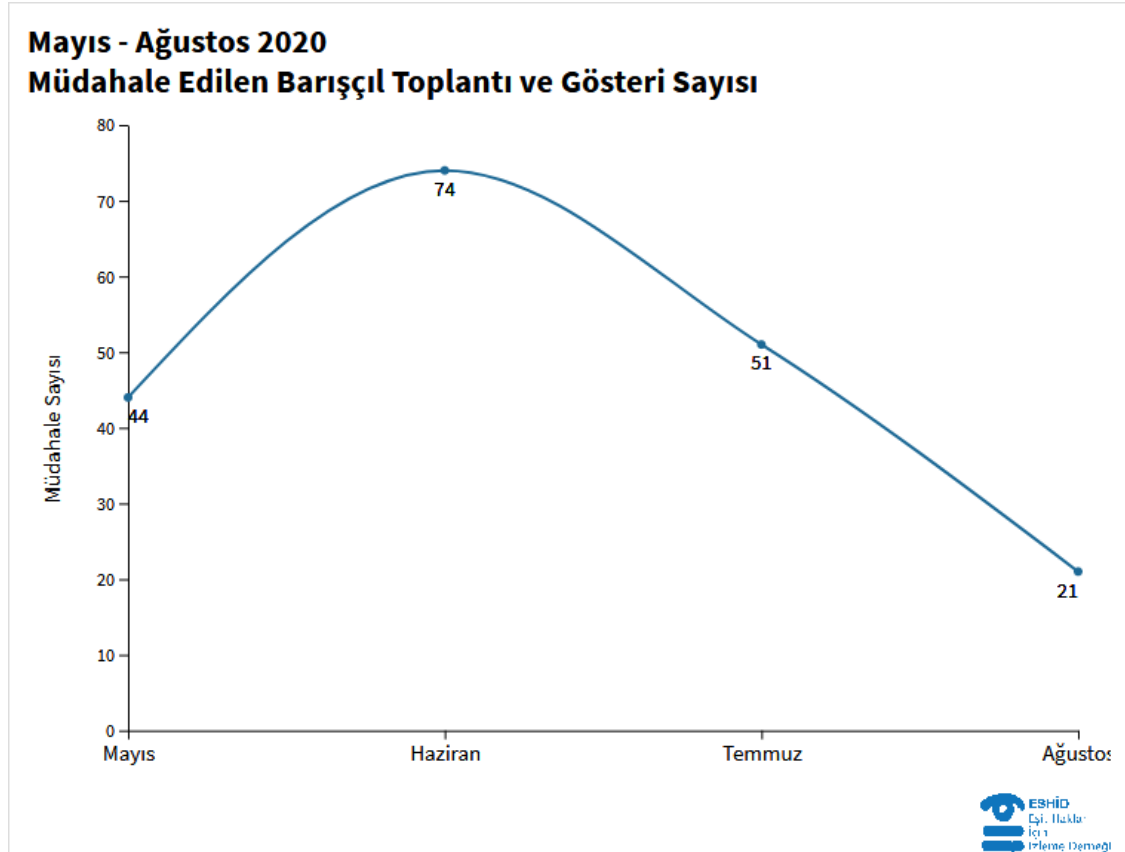
Mayıs - Ağustos 2020, İllere Göre Valilik Kararları

Source: Eşit Haklar İçin İzleme Derneği • Created with Datawrapper

Genel kapsamlı mülki idare kararlarının 133’ü yasaklama, 9’u izne bağlama, 12’si ise belli bir il ya da ilçede tüm toplantı ve gösterilerin hem yasaklanması hem de izne bağlanmasına ilişkindir. 105 genel sınırlama kararının 66’sı açık alanları, 38’i ise hem açık hem de kapalı alanları kapsamaktadır.

Belirtilen 4 ay içerisinde 20 ilde toplam 49 spesifik kapsamlı mülki idare kararı ile barışçıl toplantı, gösteri ve çeşitli etkinlikler engellenmiştir. Bu yasaklama kararlarınının 33 açık alan, 2'si kapalı alan ve 13'ü hem açık hem kapalı alanları kapsamaktadır.

Barışçıl Toplantı ve Gösterilere Yönelik Müdahaleler

Mayıs ayında en az 44 barışçıl toplantı ve gösteriye müdahale edilmiştir. Bu ay yaşanan müdahalelerin 10'u kayyum atamaları, 9'u 1 Mayıs kutlamalarına, 9'u kolluk görevlilerinin şiddet kullanımı ve yaşam hakkına ilişkindir. Mayıs ayında ilan edilen mülki idare kararları 10'u genel, 8'i spesifik olmak üzere toplamda 18 tanedir. 1 Mayıs Emek ve Dayanışma gününde salgın gerekçesi ile İstanbul, Ankara ve İzmir'de yapılmak istenen eylem ve etkinliklere müdahale edildi. İstanbul'da 48, Ankara'da 4, İzmir'de de 5 kişinin gözaltına alındığı aktarıldı.

Kaynak: [Reuters/U. Bektaş, DW](#)

Haziran ayında toplam 74 barışçıl toplantı ve gösteriye müdahale edilmiştir. Bu müdahalelerin 22'si milletvekilliğinin düşürülmesine ilişkin, 10'u çalışma yaşamı ve 8'i ise kamuoyunda "Çoklu baro" düzenlemesi olarak bilinen baroların seçim düzenlemesine ilişkin getirilen yasa teklifi ile ilgilidir. Haziran ayında 42'si genel, 14'ü spesifik olmak üzere toplam 56 mülki idare kararı ile toplantı ve gösteriler engellenmiştir. 28. İstanbul LGBTİ+ Onur Haftası ve 18. Onur Yürüyüşü, dünyanın çoğu yerinde olduğu üzere COVID-19 salgınından etkilendi. Bu sebeple, Onur Yürüyüşü çevrimiçi ortamdan yapıldı; birçok aktivistin çevrimiçi ortamda okuduğu basın açıklaması da internet üzerinden paylaşıldı.

Kaynak: [KAOS GL](#)

Ağustos'ta toplam 21 barışçıl toplantı ve gösteriye müdahale edilmiştir. Bunların 3'ü Av. Ebru Timtik ve Av. Aytaç Ünal için adil yargılanma taleplerine, 3'ü İstanbul Sözleşmesi'ne ve 3'ü de 30 Ağustos kutlamalarına ilişkin protestolara yönelik müdahalelerdir. Ağustos ayında 17'si genel, 14'ü spesifik olmak üzere toplam 31 mülki idare kararı ilan edilmiştir.

Kaynak: [Gazete Duvar](#)

Temmuz ayında toplam 51 barışçıl toplantı ve gösteriye müdahale edilmiştir. Bu müdahalelerin 8'i Suruç anmasına, 7'si kadın haklarına ve 5'i de adil yargılanma talebine ilişkin protestolara yöneliktir. Temmuz ayında 36'sı genel, 13'ü spesifik olmak üzere toplam 49 mülki idare kararı ilan edilmiştir. Kaynak: [BirGün](#)

Neler Olmuştu?

Mayıs

- 700. Haftasından beri oturma eylemlerinin Galatasaray Meydanı'nda yapılması engellenen Cumartesi Anneleri, salgın sebebiyle Mart ayından beri eylemlerini çevrimiçi ortamda sürdürmektedir. Cumartesi Anneleri'nin 25. yılı dolayısıyla Galatasaray Meydanı'nda yapmak istedikleri basın açıklaması engellendi, etrafı bariyerlerle çevrili meydana karanfil bırakıldı.

[1]

- 323 günlük örüm orucunu sonlandıran ve ardından tedavi gördüğü hastanede yaşamını yitiren Grup Yorum üyesi İbrahim Gökçek'in Gazi Cemevi'nde düzenlenen cenazesine müdahale edilerek, aralarında avukatların da bulunduğu 44 kişi gözaltına alındı. 2'si çocuk olmak üzere gözaltına alınan 26 kişiye "mesafe kuralı ihlali" gerekçesiyle 1000'er TL idari para cezası kesildi.

[2]

- 15 Mayıs'ta Iğdır Belediyesi'ne kayyum atanmasını protesto etmek isteyen kitleye biber gazı ile müdahale edildi. Aynı gün Ankara'da yapılan aynı konulu protestoya "valilik izni olmadığı" gerekçesi ile müdahale edilerek 8 kişi gözaltına alındı.

[3]

Haziran

- Ankara'nın Mamak ilçesinde Gezi Parkı protestolarının 7. yılı anmasına müdahale edildi, çok sayıda kişinin gözaltına alındığı aktarıldı ancak gözaltı sayısına ulaşılamadı. 1 Haziran'da Ethem Sarısülük için yapılmak istenen anmaya da müdahale edilerek 21 kişi gözaltın alındı.

[4]

- Gençlik Örgütlerinin 2 Haziran'da İstanbul Kadıköy'de, güvenlik güçlerinin artan şiddet kullanımına yönelik açıklamasına orantısız güç kullanılarak müdahale edildi. Müdahale gerekçesi olarak Kadıköy Kaymakamlığı'nın yasak kararı gösterildi, çok sayıda kişi gözaltına alındı.

[5]

- Nakliyat İş Sendikası tarafından 15-16 Haziran Direnişi'nin 50. yılında basın açıklaması yapmak için Ankara Valiliği'nden gelen olumlu bildirimle rağmen, basın açıklamasının başlamasından 5 dakika öncesinde açıklama, sözlü olarak verilen talimatla iptal edildi.

[6]

Temmuz

- "Çoklu baro" düzenlemesi olarak bilinen Avukatlık Kanunu'nda 15 Temmuz'da yapılan değişiklik öncesinde Haziran ve Temmuz aylarında Baro başkanları ve avukatların, Ankara'ya yaptıkları yürüyüş, Ankara'daki barışçıl protestoları ile TBMM'ye yapılmak istenen yürüyüş engellendi. [7]

- Şırnak'ta 18 Temmuz'da, Batman ve Şırnak'ta yaşanan tecavüz ve cinsel istismar vakalarına ilişkin yapılmak istenen basın açıklaması güvenlik güçleri tarafından "böyle bir şey yaşanmadığı" gerekçesi gösterilerek engellendi. [8]

- 20 Temmuz 2015'te Kobani'deki çocuklara oyuncak göndermek için toplandıkları Suruç'ta İŞİD saldırısı sonucu hayatını kaybeden 33 genç için Şanlıurfa'da yapılmak istenen anmaya zor kullanılarak müdahale edildi. Ankara Güvenpark'taki müdahalede 33 üniversiteli, İstanbul Kadıköy'de ise 55 kişi gözaltına alınırken, göstericilere sivil kişilerin de fiziksel saldırıda bulunduğu aktarıldı. Kadıköy'de gözaltına alınan müvekkili ile görüşmeye giden bir avukatın da burada darp edildiği belirtildi. [9]

- İzmir'de, artan kadın cinayetleri ve Pınar Gültekin'in öldürülmesini protesto etmek amacı ile yürüyüş yapmak isteyen kadınlara orantısız güç kullanılarak müdahale edildi, 12 kişi darp edilerek gözaltına alındı. [10]

Ağustos

- Sağlık ve Sosyal Hizmet Emekçileri Sendikası (SES) Diyarbakır Şubesi'nin, çalışma yaşamı koşullarına dair bir saatlik iş bırakma ve oturma eylemi, engelleme girişimlerine rağmen gerçekleşti. Kolluk kuvvetleri ise gerekçe olarak, eylemcilerin md. 34 uyarınca anayasal bir hak olan toplantı ve gösteri hakkını kullanma girişimlerinin "Anayasaya ve 2911 sayılı yasaya aykırı olduğu" belirtildi ve eylemlerini "sosyal medyada" gerçekleştirmeleri önerildi. [11]
- Adil yargılanma talebi ile ölüm orucunda olan avukatlar Ebru Timtik ve Aytaç Ünsal için yapılmak istenen protestolara 2, 24 ve 27 Ağustos'ta müdahale edildi. Ölüm orucu sebebiyle yaşamını yitiren avukat Ebru Timtik'in cenazesine katılan kişilere 29 Ağustos'ta Bahçelievler ve Sultangazi'de müdahale edilerek en az 4 kişi gözaltına alındı.[12]
- Ankara Yüksel Caddesi'nde düzenli olarak KHK ile ihraç edilmelerinin ardından düzenli olarak işe iade talebiyle eylem yapan eylemcilerin tutuklanmasına dair 22 Ağustos'ta yapılmak istenen basın açıklamasına da müdahale edildi.[13]
- 30 Ağustos Zafer Bayramı kutlamaları kapsamında düzenlenen fener alaylarına Balıkesir, Kırşehir ve Sakarya'da müdahale edildi. Kırşehir'deki kolluk müdahalesi sırasında orantısız güç kullanımı sonucu bir milletvekilinin yaralandığı belirtildi.[14]

>>> Müdahale edilen ve engellenen protestolara dair daha detaylı bilgilere ve yıl sonunda yayınlanacak olan 2020 yılı barışçıl toplantı ve gösteri hakkını izleme raporuna internet sitemizden ulaşabilirsiniz.